

Стефан Николаев

ДОМ

самостоятелна изложба

29 септември – 12 ноември 2023

Откриване: 29 Септември, петък, 18:00 – 20:00, в присъствието на автора

Sarieva @ DOT Sofia, ул. „Братя Миладинови“ 46, Женски пазар, София, България

Дни за посещения: 30 Септември – 12 Ноември 2023, 14:00–19:00 – сряда – неделя

Галерия „Сариева“ има удоволствието да представи самостоятелната изложба „ДОМ“ на репрезентирания от галерията автор Стефан Николаев, която ще се проведе между 29 септември и 12 ноември 2023 г. в новооткритото пространство DOT Sofia.

Когато чуем думата дом, в мисълта изниква образ: комбинация от форми, миризми и звуци. Образ, носещ атмосфера. Усещане. Говорещ, често объркано, за споделени истории, полузабравени ритуали, изгубени лица. Създадена специално за колаборацията на Sarieva/Gallery и новата сграда DOT Sofia, изложбата на Стефан Николаев „Дом“, курирана от галерията, изследва фрагменти от този образ чрез серия нови творби, обединени от особено противоречие на символи и материи.

Заглавието се ражда като своеобразна игра на думи между dot и dom („дом“), тъй като DOT Sofia освен галерийно пространство е и жилищна сграда. Но по-важното е, че то свързва тази първоначална идея с повратен момент в модерното изкуство и епоха: произведенията стават неразделна част от домовете. Теми, линии, цветове, похвати, всичко се променя, за да се приспособи към новия начин, по който творбите биват разглеждани. Стефан Николаев предприема стилистично изследване на този феномен и някои от ключовите му теми и символи, търсейки същевременно нови точки на пресичане между скулптура и живопис.

В нашето съвремие на отминаваща пандемия, както в предходни подобни моменти, смисълът на живота, съдбата, дома неизбежно стават център на нови търсения, въпроси, съмнения. В обичайната за художника практика да създава диалектични пространства, изложбата първо ни съблазнява със земни наслади („Голо тяло с арабески“, 2023, „Композиция с Омар“, 2023), преди да ни хвърли в духовна интроспекция („И 1“, 2023, „Каквото виждаш е каквото си получил“, 2022). Но това изначално противопоставяне разкрива нещо повече. Николаев го използва не без закачка, за да ни подтикне да преосмислим представата си за онова, което виси или е висяло по стените ни.

Повече от носталгични символи, реещи се между различни периоди, творбите се вглеждат в собствените си теми. През XVII век натюрмортът се превръща в задължителна придобивка в западния дом, въпреки че е считан за най-низшия от живописните жанрове. Натюрморти са украсявали също стените на египетските гробници (за наслади в отвъдния живот) и подовете на римски вили. Изобразяването на ежедневни предмети ни свързва с дома, с живота, с неговата крехкост и ни позволява да изградим наша собствена идея за земни удоволствия. Успоредно с това Николаев се вглежда в най-яркото представяне на нашите екзистенциални тревоги в изкуството – т.нар. vanitas, и свежда този алегоричен натюрморт до трите му основни елемента – Време, Смърт, Живот. Твърде мрачни и крещящи за епохата на вечен прогрес и младост, обещана от капитализма, vanitas намират своята реабилитация в нашето постмодерно безпокойство.

Стефан Николаев отива по-далеч в търсенето на това, което прави тези теми толкова познати за нас, като изследва тяхната материална същност. Повечето натюрморти, създадени някога, са били разглеждани в трепкащата светлина на свещници, ъгъл по ъгъл, детайл по детайл. Изобретяването на електричеството е това, което променя из основи начина, по който възприемаме цветове, форми и материи. Николаев използва едно от последващите изобретения, което вероятно ще остане и един от трайните символи на XX век – неоновата светлина, за да постави под въпрос как и какво виждаме. Какво например ни кара да си представим извечна Богородица с Младенеца в „И 1“, 2023? Подобно на неоновите реклами, контурите в работите на Николаев очертават най-съществената част от образа, от символа. Художникът сякаш повтаря жест, който мнозина са повтаряли преди него в търсене на най-истинската му форма.

Откакто за първи път табела на фризьорски салон светва през 1913 г. в Париж, неоните стават свидетели на трансформациите, през които нашият свят преминава през последните сто и няколко години. Те бележат и трансформация в изкуството на Стефан Николаев. От по-ранните му употреби на неон за писане на идиосинкратични фрази сякаш възниква желанието да види докъде може да стигне светлината като създател на форми и символи. И още, как този модерен и достъпен източник на светлина може да съжителства с някои от най-старите и благородни материали и техники, използвани в изкуството.

В „Изстинала птица“, 2023, прашно сивата жилка на мекия бял Arabescato мрамор се разлива по различен начин в синята неонова светлина, капсулирана в стъкло от Мурано. В практиката на художника от години присъства и древната техника на кованата мед, която придава друго усещане за материалност на неона и изображенията с него елементи в творби като „Композиция с Омар“, 2023, или „Каквото виждаш е каквото си получил“, 2022. Блестящата красота на медта от векове се свързва и с богинята Венера. А не са ли нейните съблазнителни форми, които светят в „Голо тяло с арабески“, 2023?

С тази серия нови творби Стефан Николаев продължава да дълбае в дългогодишния си интерес към това, което прави образите част от нашето колективно въображение и в този смисъл от едно споделено място. Дом. Образ с характеристиките на неонова реклама: лъскаво, меланхолично, съмнително и желано.

– Десислава Милева

–

Стефан Николаев е роден в София през 1970 г. Живее и работи в Париж и София. Завършва Художествената гимназия в родния си град (1983–1988), Парижката академия за изящни изкуства (1988–1994) и Уинчестърската школа по изкуства, Англия (1992). Имал е множество самостоятелни изложби, сред които: „Still Life Series and Marbles“ Michel Rein, Париж (2023); „Here You Come Again“, Emergent, Вьорне (2022); „Still Life“, Michel Rein, Париж (2022); „I Dream I work I dream I work“, Michel Rein, Брюксел (2020); „Be yourself no matter what they say“, Sariev Contemporary, Пловдив (2019); „Rien ne va plus“, Michel Rein, Париж (2018); „Вървя през лабиринт, който е права линия“, Sariev Contemporary, Пловдив (2017); „Bronze, sweat and tears“, Michel Rein, Брюксел (2016); „Бизнес, модел, скулптура“, Sariev Contemporary, Пловдив (2015); „If Things Are Not As You Wish, Wish Them As They Are“, Michel Rein, Париж (2013); „Half-Life“, Sariev Contemporary, Пловдив (2013); „Holy Spirit Rain Down“, Център за съвременно изкуство Les Eglises, Chelles, Франция (2010). Негови творби са участвали и в многобройни колективни международни изложби, сред които: „L’ami-e modèle“, Мусем, Марсилия, Openning K11 MUSEA, Хонконг, „Joy“, Casino Luxembourg, Люксембург, „Playlist“, Palais de Tokyo, Париж, „Double Vie“, Galerie Clark, Монреал, A Shot in The Head, Lisson Gallery, Лондон, „High Fidelity“, White Box, Ню Йорк и др. През 2007 г. Николаев представя България на Венецианското биенале (заедно с Иван Мудов и Правдолюб Иванов). Същата година участва и в Лионското биенале, а през 2004 – в биеналетата в Гуангджу, Корея, и Цетине, Черна гора. Негови работи са показвани в арт изложенията Paris + Art Basel, ArtBasel, ArtBrussels, FIAC, The Armory Show, ARCO. За участието си в 4-тото биенале в Цетине Николаев получава наградата за изкуство на ЮНЕСКО.

–

За повече информация следете сайта ни и социалните ни мрежи:

Sarieva/Gallery Website: sarieva.org / Facebook: [sarieva.gallery](https://www.facebook.com/sarieva.gallery) / Instagram: [sarieva.gallery](https://www.instagram.com/sarieva.gallery) / YouTube: [SARIEVGALLERY](https://www.youtube.com/SARIEVGALLERY)

Кабинет* Website: www.kabinet.sarieva.org / Instagram: [kabinet.dialogues](https://www.instagram.com/kabinet.dialogues)

[#sarievadotsofia](https://www.instagram.com/sarievadotsofia) / [#dotsofia](https://www.instagram.com/dotsofia)